

a Magyar Máltai Szeretetszolgálat 2009. évi tevékenysége

1. Általános ismertetés

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat (MMSz) a több mint 900 éves Szuverén Máltai Lovagrend keresztény szellemiségű magyarországi segélyszervezete. 1989. február 4-én alakult meg, bírósági bejegyzésének dátuma 1989. február 10. 1998. január 1-jétől kiemelkedően közhasznú szervezet.

Jelmondata: „*Tuitio fidei et obsequium pauperum - A hit védelme és a szegények szolgálata.*”

Az MMSz országos hálózata az **Országos Központból** és **7 regionális szervezetből** áll. Az **Országos Központ** döntés-előkészítési, végrehajtási, ellenőrzési, tájékoztatási feladatokat lát el, országos programokat szervez. Fenntartóként működteti a Szeretetszolgálat intézményeit.

A **regionális szervezeteket** a **régióközpontok** és a **helyi csoportok** alkotják. A Közép-Magyarországi Régió Budapest központtal a fővárost és Pest megyét látja el, a további 6 régió régióként 2-3 megyét fed le, az alábbi központok szerint: Győr, Tata, Pécs, Miskolc, Debrecen, Szeged. A **hét régió 142 városi és községi helyi csoport**, illetve e szervezetek által működtetett több mint **200 intézmény** (alap- és szakellátás), és **különféle szolgálat** tevékenységét irányítja.

Az MMSz 5.000 rendszeresen tevékenykedő, 15.000 mozgósítható önkéntesével és 840 alkalmazott munkatársával szolgálja a rászorulókat. Alkalmazottakat csak azokban a munkakörökben foglalkoztat, amelyekben a pénzügyi, egészségügyi és szociális jogszabályok a munkavégzést szakirányú képesítéshez kötik.

Ez a máltai szerepvállalás *Magyarország egyik legnagyobb és legszélesebb körben tevékenykedő karitatív szervezetévé* tette az MMSz-t. Tevékenységét a Magyar Állam, bel- és külföldi magánszemélyek és szervezetek támogatják.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat tevékenysége működés és gazdálkodás tekintetében 2009. évben is **több területen** jelent meg:

2. Hagyományos karitatív tevékenységek ellátása

Természetbeni adományok bel- és külföldi gyűjtése, a rászoruló lakosság, valamint egészségügyi, szociális és oktatási intézmények részére történő szétosztása:

- élelmiszer, ruhanemű, cipő, tisztítószer, bútor, lakásfelszerelés,
- műszaki berendezések (háztartási gépek, audiovizuális és számítástechnikai eszközök)
- egyéb, szabadidő eltöltését szolgáló adományok (sportszer, könyv, stb.)
- egészségügyi és gyógyászati eszközök (kórházi ágy, orvosi műszerek, gyógyászati segéd-eszközök, gyógyszerek, kötszerek, ápolási segédeszközök, textíliák, stb.)

A folyamatos bel- és külföldi adománygyűjtés és szétosztás mellett több országos programot is szerveztünk:

Az elmúlt év igen kedvező tapasztalata alapján megismételtük a *Reckitt Benckiser* cég, a *Vanish* termékek gyártója támogatásával a „**Foltmentes adomány**” használt ruha gyűjtő akciót, mely negyvenkét tonna szétosztható ruhát és hétmillió forint támogatást eredményezett. A támogatással valósult meg Veszprémben a hajléktalan embereket foglalkoztató új mosodánk, mely a második ilyen jellegű intézményünk (az első 2008-ban Budapesten létesült).

„Régiért újat” Salamander cipőcsere akció

SALAMANDER

A 2009. júniusig tartó akció keretében a *Salamander Hungária Kft.* 20 % árengedményt adott azoknak a vásárlóknak, akik jó állapotú, használt cipőt ajánlottak fel a 20 éves Magyar Máltai Szeretetszolgálatnak. Az akció keretében összegyűjtött cipőkkel a hajléktalan embereket igyekeztünk ellátni.

Az „**Idősbarát lakásprogram**”-unkat a Szociális és Munkaügyi Minisztériummal együttműködve két hónap alatt bonyolítottunk le. Célja az volt, hogy a 65 esztendősnél idősebb, többnyire magányos emberek lakásainak átalakításával, akadálymentesítésével lehetővé tegyük, hogy minél tovább élhessenek saját otthonaikban. A kiírt pályázatra 2421 db érvényes kérelem érkezett. A 249,6 millió Ft összértékű program végrehajtása során 706 lakásban tudtuk megoldani, hogy az idősek életvitele könnyebb legyen. A lakásprogram szeptember 21-22-én, Mezőkövesden értékelő konferenciával zárult.

„**Jó látás ajándékba**”: A 60 esztendőös Ofotért „születésnapja” alkalmából felajánlotta, hogy ingyenes szemvizsgálatot követően szemüveggel látja el azokat, akik anyagi körülményeik miatt kénytelenek lemondani a jó minőségű szemüvegről. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat segítségével ezer ember jutott hozzá az ingyenes vizsgálatához és a jobb minőségű szemüveghez. A rászorulóknak így juttatott adomány értéke 7 millió forint volt.

„**Csészényi gondoskodás**”: a Douwe Egberts Omnia kávé forgalmazójának, a Sara Lee Hungary Zrt. cégnek akciója, melyet az MMSz támogatására szervezett. Ebben a programban minden megvásárolt csomag kávé után két csészényi kávé jut a Szeretetszolgálat gondozottai, az MMSz által szervezett közösségi rendezvények résztvevői számára.

A program során 7.352.088 csészényi kávé adomány jutott el a vásárlók révén a Szeretetszolgálatához.

„**Hálózat a közösségért**”: A Délmagyarországi Áramszolgáltató Zrt. (DÉMÁSZ) visszatéríti a 2008. évi, az egyetemes szolgáltatás árrés többletéből származó bevételeinek meghatározott részét. A DÉMÁSZ a visszatérítésre kerülő összeget Csongrád és Békés megyében a Magyar Máltai Szeretetszolgálaton keresztül juttatja vissza az áramszolgáltatásból kikap-

csolt, ill. közüzemi tartozást felhalmozó rászoruló fogyasztók részére. Az MMSz pályázati felhívására 6.845 pályázat érkezett, és 2.852 kérelmező kapott támogatást közüzemi tartozásuk jóváírására.

„Adni öröm” karácsonyi élelmiszer-gyűjtő akció: Az MMSz 6 nap alatt 118.122 kg adományt gyűjtött össze az ország 174 - Spar csoporthoz tartozó - üzletében. A vásárlók elsősorban tartós élelmiszert (liszt, cukor, száraztészta, konzerv, stb.) adományoztak. Nagyrészt ez az akció tette lehetővé, hogy a Szere-tetszolgálat az országos hálózatában több mint 25.000 karácsonyi csomagot készíthetett és oszthatott szét a rászorulóknak.

3. Szociális és egészségügyi intézményes ellátás

A magyarországi szociális ellátórendszer elmúlt tizenöt év során bekövetkezett változása - a hagyományos karitatív tevékenységek mellett az intézményesült ellátások és a célirányos programok egyre hangsúlyosabbá válása - következtében az MMSz részt vesz a **szociális ellátórendszer intézményes szegmensében** is állami feladatok átvállalásával

Működő intézményei, intézményjellegű szolgáltatásai:

- Hajléktalan ellátás - szálló, éjjeli menedékhely, nappali melegedő, családok átmeneti otthona, 24 órás egészségügyi centrum, utcai szolgálat, stb.
- Idősellátás - bentlakásos idősotthon, napközi otthon, stb.
- Házi segítségnyújtás - jelzőrendszeres, jelzőrendszer nélküli, stb.
- Fogyatékkal élők ellátása - lakóotthon, napközi otthon, támogató szolgálat, stb.
- Szenvedélybetegeket segítő szolgálatok
- Játsszótérek, játszóházak
- Orvosi rendelők, Mozgó orvosi rendelő (MOR)
- Mozgó Tüdőszűrő Állomás
- Mentőszolgálat
- Krónikus kórház
- Ápolási otthon
- Családsegítő szolgálat, Gyermekjóléti szolgálat
- Nevelőszülői hálózat
- Gyógyászati segédeszköz-kölcsönzés
- Egyéb szociális szolgáltatások

Új intézményként **24 órás ellátást nyújtó egészségügyi centrumot** nyitott az MMSz Szege-den. Az intézményben 16 ágyon fogadják a rászorulókat. Itt megvizsgálják, megfürdetik, majd 24-48 órás megfigyelés alatt tartják a hajléktalant, s ha indokolt, tovább szállítják a megfelelő intézménybe.

4. Innovatív programokat és modelleket, szociálpolitikai stratégiák

E programok megoldást kínálnak/kínálhatnak az eddig igazából nem, vagy nem kellő mértékben kezelt problémákra

Ezek közül néhány kiemelt program:

„Játszva megelőzni” Máltai játszótér és játszóház program

„Máltai játszótér és játszóház” modellkísérleti program keretében kidolgozott prevenciós létesítmények célja az „unalom bűnözés” megelőzése, közösség kialakítása a lakótelepeken, értelmes, értékközvetítő szabadidős foglalkozások szervezése a gyermekek és fiatalok számára. E prevenciós létesítmények száma 13 db (Budapesten 7 db, és Debrecen, Esztergom, Miskolc, Pápa, Szeged, Tatabánya városban 1-1 db). Állami normatív finanszírozásban nem részesül.

„Hangyaboly” gyermekfoglalkoztatási program

A gyermekek szabadidős tevékenységét segítő, összefogását szolgáló gyermek-foglalkoztatási program keretében heti rendszerességgel szervezett foglalkozások (mesterségek, népi hagyományok megismertetése, kézművesség, vetélkedők, játék, sport, lelki foglalkozások), elsősorban nehéz körülmények között élő, hátrányos helyzetű családokból érkező gyermekek számára - Budapesten 28 helyszínen és 19 vidéki településen. Állami normatív finanszírozásban nem részesül.

Gyógyászati segédeszköz kölcsönzés, tolókocsi szerviz

Ingyenes szolgáltatás, azoknak a családoknak nyújt támogatást, akik beteg hozzátartozóik otthoni ápolását vállalják. Legnagyobb segítséget a kihelyezett elektromos, állítható kórházi ágyak jelentik. A tolókocsi műhely térítésmentesen kerekes széket kölcsönöz és javítási lehetőséget is biztosít. Állami finanszírozásban nem részesül, az MMSz évi 12-15 millió saját forrással működteti a programot.

Mentőszolgálat

Heti 4 napon, napi 24 órában az OMSZ diszpécser irányításával rohammentő szolgálatot biztosítunk. A szolgálatot 150 önkéntes látja el. Állami finanszírozásban nem részesül, az MMSz évi kb. 15-20 millió Ft-al működteti a programot.

„Hitel-S” program: Az MMSz e komplex programjával a banki hitelek miatt bajba jutott családok számára kíván segítséget nyújtani. Nemcsak pénzügyi, hanem gazdasági, szociális, életviteli tanácsadást is nyújt: hová forduljon a család, milyen támogatásokat vehet igénybe, segítséget kap a munkahely-keresésben és a kiegyensúlyozott gazdálkodáshoz való visszatérésben.

A „Veled-Érted” programban Győrben az MMSz szervezésében és koordinálásával nyolc szervezet működik együtt, hogy a csellengő fiatalok szabadidejét hasznosan kitöltse. A Pláza-program keretében a bevásárlóközpontban kialakított ifjúsági helyiségben naponta értékes programokkal, játékokkal, internet-kapcsolattal és hasznos információkkal várják a fiatalokat, hogy a „veled és érted” szellemében tartalmas, egymást és önmagukat építő közösségi élményt kapjanak, s így visszaszorítható legyen a gyermek- és fiatalkori bűnözés. Az [Európai Bűnmegelőzési Hálózat \(EUCPN\)](#) a gyermek- és fiatalkori bűnmegelőzés legjobb gyakorlatának ítéli oda az [Európai Bűnmegelőzési Díjat \(EPCA\)](#). A magyarországi projektet az [Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium \(IRM\)](#) Bűnmegelőzési Osztálya delegálja. A szakértőkből álló testület 2009. szeptember 29-én megtartott ülésén Nyugat-dunántúli Régiónk "Veled-érted" programját választotta ki az európai szintű megmérettetésre.

Hajléktalan és roma családok társadalmi integrációja

A megoldásra váró szociális problémák közül kiemelt jelentőségű a nagyvárosi hajléktalanok, valamint a kis és nagy településeken egyre inkább leszakadó – elsősorban roma – lakosság szegregációjának felszámolása, társadalmi integrációjának elősegítése. E téren a Magyar Máltai Szeretetszolgálat folytatta **két modell értékű programját**, melyek nemcsak az érintett rászoruló rétegek élethelyzetének megjavítását célozzák, hanem komplex felzárkóztató vidék-fejlesztési programok is egyben.

Ezek:

- „*Befogadó Falu*” program a Heves megyei Tarnabodon és Erken
- „*Lakhatási és szociális*” integrációs program Monoron, Táskán és Pécs-Györgytelepen, Veszprémben (10 emeletes toronyház)

5. Segítés katasztrófák áldozatainak.

Az MMSz személyi állományával és berendezéseivel készen áll, hogy katasztrófák bekövetkezése esetén – együttműködve az állami katasztrófavédelmi szervezetekkel – lehetőségeihez mérten segítséget nyújtson a katasztrófák áldozatainak.

Segítség Nyugat-Dunántúlon

Az I. negyedévben a Nyugat-Dunántúl egyes településein az áramszolgáltatás kimaradása miatt kialakult krízis helyzet miatt az E.ON által felajánlott 60 millió Ft értékben vásárolt élelmiszer-csomagok lakossághoz (kb. 6.000 család) történő eljuttatását végezte.

Segítés Márokpapi viharkárosultjain

A június 7-i jégverés által érintett 33 település közül elsősorban a 453 lakosú beregi [Márokpapi](#) viharkárosultjain segítettünk. Az ukrán határhoz közeli településen 213 magántulajdonban lévő épület károsodott. A tetőhéjalások helyreállításához adományból származó bontott, illetve építkezésből megmarad új cserepet és palát szállítottunk a károsultaknak. Két budapesti óvoda és az [Alex Fém bútorkft](#) jóvoltából társasjátékokat és mesekönyveket vihettünk a település óvodáinak.

6. Nemzetközi kapcsolatok

Az MMSz tovább folytatta a nemzetközi együttműködés kiemelt programjait. Ezek: **„Hidat építeni Európában”** (szociális munkát végző magyar és német fiatalok csereprogramja), **Liechtenstein-i üdültetés** (kelet-európai szegény gyerekek üdültetése), **„Családok a Családokért”** (magyar családok támogatnak kárpátaljai családokat). Ezenkívül az MMSz **Csángó Koordinációs Irodát** működtet a Magyarországon tanuló, tartózkodó csángó személyek segítésére.

„Összetartozunk” nemzetközi ifjúsági tábor: Az MMSz Észak-Magyarországi Régiója július 2-8 között Miskolcon rendezte meg a harmadik „Összetartozunk” nemzetközi ifjúsági táborát. Ugyanúgy mint 2007-ben Erdélyben és 2008-ban Kárpátalján, most is 100 fős táborban látott vendégül 80 fiatal

és 20 kísért, akik a Felvidékről, Csángóföldről, Erdélyből, Kárpátaljáról és Délvidékről érkeztek. A résztvevők megismerkedtek Miskolc nevezetességeivel, a máltai karitatív munkával, és az együttlét alatt megtapasztalhatták a szolidaritás fontosságát.

Vendégünk volt a nagymester

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat (MMSz) 2009-ben ünnepelte megalakulásának 20. évfordulóját. Ez alkalomból Dr. Sólyom László köztársasági elnök úr meghívására a Szuverén Máltai Lovagrend Nagymestere, Fra' Matthew Festing február 8-11. között Magyarországon tartózkodott. Látogatást tett az MMSz több intézményében is, és ismerkedett a Szeretetszolgálat tevékenységével.

Először Békásmegyeren kereste fel a Kelta utcában működő szociális konyhánkat és a családok átmeneti otthonát. Megismerkedett az ott élő családokkal és az őket segítő munka társainkkal.

Ezután a Fő utcában lévő szolgálati helyünkre látogatott, ahol az egykori kolostorépület ebédlőjében Kozma Imre atya, a Szeretetszolgálat elnöke köszöntötte a vendéget és kíséretét.

„Ebben az épületben mindig szegényeken segítettek. Mi ezt a hagyományt folytatjuk, amikor itt hajléktalanok és idős emberek találhatnak otthonra, innen indul a mentőautónk és az utcán élőket segítő szolgálatunk. Szimbolikus jelentősége van annak, hogy ez az épület pontosan a Parlamenttel szemben van” – mondta Imre atya.

„Magyarországnak van a legnagyobb szíve”

A Szeretetszolgálat megalakulásának 20. évfordulója alkalmából hirdettük meg „Magyarországnak van a legnagyobb szíve” elnevezésű, több hónapos akciónkat. A kampányban arra kértük a magyar társadalmat: legyenek társaink az összefogásban, varrjanak egy szívet, és vigyék el a gyűjtőpontokra, hogy ezzel is bizonyíthassák a társadalmi összefogás lehetőségét, erejét. Augusztus 15-én, a keletnémet menekültek befogadásának 20. évfordulóján, az összegyűlt több tízezer

szívecskéből jelenítettük meg Magyarország nagy szívét a Szent István Bazilika előtti téren. Ezzel a képpel kívántuk 20 éves tapasztalatunkat üzenetként megfogalmazni:

a nehéz helyzetekben a magyarok szíve mindig kész a segítségre.